

ЗАЯВА

**про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
Стратегії розвитку Самарівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з горизонтом планування до 2034 року) та Плану заходів на 2026-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Самарівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з горизонтом планування до 2034 року)**

1. Замовник СЕО

Самарівська міська рада

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Стратегії розвитку Самарівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з горизонтом планування до 2034 року) та Плану заходів на 2026-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Самарівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з горизонтом планування до 2034 року) (далі – Стратегія та План заходів) – документ державного планування місцевого рівня, передбачає вирішення спільних проблем і реалізації спільних завдань соціально-економічного характеру, раціонального використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки та згуртованості громади.

Стратегія та План заходів передбачають формування Самарівської міської територіальної громади, як безпечного, екологічно модернізованого та економічно інтегрованого простору, що спирається на вигідне транспортно-логістичне розташування, промисловий та людський потенціал, розвинену систему соціальних послуг і громадську активність мешканців. Очікується, що реалізація Стратегії та Плану заходів забезпечить стійкість критичної інфраструктури та зростання якості публічних послуг для всіх груп населення, включаючи ВПО та вразливі групи, перетворення Самарівська МТГ на комфортний та привабливий центр проживання, туризму й бізнесу. Пріоритетами, визначеними в Стратегії та Плані заходів також є енергоефективність, екологічна безпека, цифровізація та створення умов для високої зайнятості, інновацій і підтримки підприємництва задля забезпечення сталого розвитку і європейських стандартів якості життя.

Стратегічні цілі Стратегії: 1. Конкурентоспроможна економіка та інноваційний розвиток; 2. Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя; 3. Безпека та стійкість міської інфраструктури.

Проєкт Стратегії та Плану заходів узгоджується з низкою документів державного планування національного та регіонального рівнів. Серед них: Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695, оновлено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 р. № 940 «Про внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки»); Стратегічні цілі державної екологічної політики України (визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII); Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату до 2030 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1363-р); Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та Операційний план заходів з реалізації у 2024-2026 роках Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року (схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 р. № 483-р); Водна стратегія України на період до 2050 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.11.2022 № 1134-р); Енергетична стратегія України до 2050 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 № 373-р); Національна економічна стратегія на період до 2030 року (затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 р. № 179); Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 526-р); Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 430-р); Національний план управління відходами до 2033 року (затверджений Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. № 1353-

p); Стратегія демографічного розвитку України на період до 2040 року та операційний план заходів з реалізації у 2024-2027 роках Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 року (схвалені Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2024 р. № 922-р) та оновлена Стратегія розвитку Дніпропетровської області на період до 2027 року (затверджено рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07 серпня 2020 року № 624-24/VII, зі змінами затвердженими рішенням Дніпропетровської обласної ради від 07 травня 2025 № 502-25/VIII).

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» (стаття 2) регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування та поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі, крім тих, що стосуються створення або розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Оцінка впливу на довкілля здійснюється з дотриманням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, з урахуванням стану довкілля в місці, де планується провадити плановану діяльність, екологічних ризиків і прогнозів, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу (прямого та опосередкованого) на довкілля, у тому числі з урахуванням впливу наявних об'єктів планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності або розглядається питання про прийняття таких рішень.

Проект Стратегії та Плану заходів не містить конкретних рішень про впровадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, у тому числі щодо надання документів дозвільного характеру на провадження такої діяльності.

Стратегія визначає концептуальні стратегічні цілі, оперативні цілі і завдання перспективного розвитку Самарівської міської територіальної громади, і не містить конкретних проєктів здійснення господарської діяльності, та не визначає місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів. Водночас План заходів включає низку ідей проєктів виконання завдань для досягнення стратегічних цілей, серед яких можуть бути проєкти, що відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проєктів окремо має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

В ході здійснення стратегічної екологічної оцінки (далі – CEO) буде оцінено ймовірні наслідки реалізації проєкту Стратегії та Плану заходів. Зокрема будуть оцінені наслідки для таких компонентів:

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: атмосферне повітря, водні ресурси, земельні ресурси, надра, біорізноманіття, рекреаційні зони та культурна спадщина, відходи, наслідки для здоров'я населення (населення та інфраструктура); матеріальні активи, екологічне управління та моніторинг.

б) для територій із природоохоронним статусом: об'єктів природно-заповідного фонду та об'єкта Смарагдової мережі – Самарський ліс (Samarskyi Lis, UA0000212). Можливі наслідки для територій із природоохоронним статусом та об'єкта Смарагдової мережі, такі як

забруднення ґрунтів, поверхневих та ґрунтових вод внаслідок господарської діяльності будуть уточнені під час проходження процедури СЕО.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: Стратегія та План заходів не містить достатньої інформації (включаючи масштаби планованої діяльності, а також можливі наслідки) щодо негативного транскордонного впливу внаслідок реалізації документа.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Базуючись на аналізі соціально-економічної ситуації в державі загалом та в Самарівській міській територіальній громаді зокрема, а також прогнозах макроекономічних впливів, як альтернативи будуть розглянуті наступні сценарії:

- 1) Альтернатива 1 – гіпотетичний «нульовий» сценарій, за яким Стратегія та План заходів не затверджуються та більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію;
- 2) Альтернатива 2 – сценарій розвитку громади «Острів без припливу». Базується на тому, що темпи інтеграції України до європейського економічного, нормативного й інституційного простору – низькі; відтік кваліфікованих кадрів з громади до м. Дніпра, інших регіонів України та закордон – максимально можливий.
- 3) Альтернатива 3 – сценарій розвитку громади «Перехідний вузол». В його основі – високі темпи інтеграції України до європейського економічного, нормативного й інституційного простору; високий рівень відтоку кваліфікованих кадрів до м. Дніпра, інших регіонів України та закордон.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється з метою прогнозування коротко-, середньо- та довгострокового впливу реалізації планувального документа на середовище життєдіяльності населення громади, виявлення потенційних загроз довкіллю та шляхів пом'якшення їхнього впливу на довкілля та стан здоров'я населення.

Послідовність дій з розробки Звіту про стратегічну екологічну оцінку Стратегії та Плану заходів передбачає:

- збір первинної інформації про поточний стан довкілля в розрізі впливу на основні його компоненти. Для проведення СЕО Стратегії та Плану заходів буде використана наступна інформація: доповіді про стан довкілля; статистична інформація; інформація, яка включена в інші акти законодавства, дотичні до проєкту ДДП; дані моніторингу стану довкілля; експертні оцінки; інша доступна інформація;
- проведення аналізу та оцінки впливу реалізації Стратегії та Плану заходів на окремі компоненти довкілля та стан здоров'я населення, визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- консультації з громадськістю та органами державної влади з метою врахування в Стратегії та Плані заходів обґрунтованих зауважень та пропозицій.

Під час процедури СЕО будуть використані такі методи участі громадськості, як інформування, консультування, громадське обговорення.

Всі етапи дослідження будуть проведені з врахуванням вимог нормативно-правових актів у сфері екологічної безпеки та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення.

У Звіті про СЕО будуть запропоновані критерії для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Для запобігання появі потенційних негативних наслідків виконання Стратегії та Плану заходів, а також зменшення їх можливого негативного впливу пропонується реалізація комплексу заходів в розрізі компонентів довкілля: атмосферне повітря, водні ресурси, земельні ресурси, управління відходами. Більшість заходів враховані під час підготовки ідей проєктів до Плану заходів.

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлено використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

а) раціонального й економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

г) застосування біологічних, хімічних і інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища й безпеку здоров'я населення;

д) збереження територій і об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

е) здійснення заходів щодо збереження й невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

Також, будуть враховані заходи спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

У результаті здійснення СЕО Стратегії та Плану заходів будуть сформовані заходи і рекомендації щодо запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, у тому числі здоров'я населення, які можуть виникнути під час реалізації Стратегії та Плану заходів. Зазначені заходи і рекомендації ґрунтуватимуться на результатах проведеного в межах СЕО аналізу та визначатимуться відповідно до вимог Закону України «Про систему громадського здоров'я» та з урахуванням інших чинних нормативно-правових актів щодо охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку повинна враховувати вимоги статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» і містити наступну інформацію:

1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;

2) характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

3) характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції та строки їх подання

Відділ цифровізації, розвитку та інвестицій виконавчого комітету Самарівської міської ради, м. Самар, вул. Гетьманська, 14, Дніпропетровська область, 51200, e-mail адреса: smrddi@ukr.net (з поміткою в темі листа «Пропозиції до заяви про СЕО Стратегії»).

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО

Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії розвитку Самарівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з горизонтом планування до 2034 року) та Плану заходів на 2026-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Самарівської міської територіальної громади на період до 2027 року (з горизонтом планування до 2034 року) та саму Заяву розміщено на офіційному вебсайті Самарівської міської ради 19 березня 2026 р.

Строки подання: 10 днів з дати оприлюднення.